ULUSLARARASI TÜRKÇE EDEBİYAT KÜLTÜR EĞİTİM DERGİSİ

TEKE

ISSN: 2147-0146
Aralık December Volume 9/4 2020

İmtiyaz Sahibi, Yazı İşleri Müdürü ve Editörü /

License Owner, Editorial Manager and Editor

Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ

Editör Yardımcıları / Editor Assistants

Doç. Dr. Nurşat BİÇER - Doç. Dr. Onur ER

Alan Editörleri

Prof. Dr. Osman MERT *(Atatürk Üniversitesi)* - Türk Dili

Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK *(Fırat Üniversitesi)* - Türk Edebiyatı

Prof. Dr. Mehmet TEZCAN *(Uludağ Üniversitesi)* -Tarih

Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN *(Uludağ Üniversitesi)* - Arkeoloji ve Sanat Tarihi

Doç. Dr. Kürşad Çağrı BOZKIRLI *(Kafkas Üniversitesi)* Türkçe Eğitimi

Doç. Dr. Safiye SARICI BULUT *(Gazi Üniversitesi)* - Eğitim Bilimleri

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR *(Bursa Uludağ Üni.)* - Prof. Dr. Ahmet BURAN *(Fırat Üni.)*

Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU *(Bursa Uludağ Üni.)* - Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ *(Kırıkkale Üni.)*

Prof. Dr. Cumaali ŞABANOV *(Özbekistan)* - Prof. Dr. Dmitri D. VASİLYEV (*Rusya Federasyonu*)

Prof. Dr. Erden KAZHYBEK *(Kazakistan)* - Prof. Dr. Funda KARA *(Atatürk Üni.)*

Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA *(Marmara Üni.)* - Prof. Dr. Gülhan ATNUR *(Atatürk Üni.)*

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN *(TDK - Ege Üni.)* - Prof. Dr. Hacı Ömer KARPUZ *(İstanbul Kültür Üni.)*

Prof. Dr. İrfan MORİNA *(Kosova Cum.)* - Prof. Dr. Kadirali KONKOBAYEV *(Kırgızistan)*

Prof. Dr. Luo XIN *(Çin Halk Cum. Pekin Üni.)* - Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL *(Kültür Üni.)*

Prof. Dr. Metin EKİCİ *(Ege Üni.)* - Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN *(Hacettepe Üni.)*

Prof. Dr. Mihail DOBROVİTS *(Macaristan)* - Prof. Dr. Muammer DEMİREL *(Bursa Uludağ Üni.)*

Prof. Dr. Muharrem DAŞDEMİR *(Atatürk Üni.)* - Prof. Dr. Murat YAKAR *(Mersin Üni.)*

Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH *(Erciyes Üni.)* - Prof. Dr. Mustafa ÖNER *(Ege Üni.)*

Prof. Dr. Peter ZIEME *(Almanya)* - Prof. Dr. Rıdvan CANIM (*Trakya Üni.*)

Prof. Dr. Serhan ALKAN İSPİRLİ *(Atatürk Üni.)* - Prof. Dr. Serhat ZAMAN *(Bursa Uludağ Üni.)*

Prof. Dr. Tsend BATTULGA *(Moğolistan)* - Prof. Dr. Ülkü ELİUZ *(Karadeniz Teknik Üni.)*

Doç. Dr. Bahadır GÜNEŞ *(Karadeniz Teknik Üni.)* - Doç. Dr. Galip GÜNER *(Erciyes Üni.)*

Doç. Dr. Ergin JABLE *(Kosova)* - Doç. Dr. Vefa GULİYEVA *(Azerbaycan)*

Dr. Fahri VALEHOĞLU *(Azerbaycan)* - Dr. Nazım MURADOV *(K.K.T.C.)*

Dr. Nurdin USEEV *(Manas Üni.)* - Rafig HÜMMET *(Gürcistan)*

Yayın Danışma Kurulu / Board of Editorial Advisor

Prof. Dr. Ayşehan Deniz ABİK *(Çukurova Üni.)* - Prof. Dr. Cefer M. CEFEROV *(Azerbaycan Pedagoji Üni.)*

Prof. Dr. Harun DUMAN *(Marmara Üni.)* - Prof. Dr. Hülya ARGUNŞAH *(Erciyes Üni.)*

Prof. Dr. Kemal ABDULLA *(Azerbaycan Diller Üni.)* - Prof. Dr. Kemal YAVUZ *(Fatih Sultan Mehmet Üni.)*

Prof. Dr. Mahmut DOĞRU *(YÖK)* - Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU *(Emekli Öğretim Üyesi)*

Prof. Dr. Yavuz AKPINAR *(Emekli Öğr. Üyesi)* - Dr. Öner KABASAKAL *(TİKA Eski Başkanı)*

Genel Koordinatörler / General Coordinators

Dr. İsmail ÇOBAN - Dr. Faruk POLATCAN

Yabancı Dil Sorumluları / Responsible for Foreign Language

Dr. Sinan DİNÇ - Dr. Negizbek ŞABDANALİYEV - Uz. Ayten M. HACILAR

Düzelti Sorumluları / Responsible for Revision

Dr. Fatih CAN - Öğr. Gör. Dr. Bahattin ŞİMŞEK- Dr. Nurullah ŞAHİN

Kaynakça Sorumlusu / Responsible for Bibliography

Muhammet Lütfü AKYÜZ

Sanat Danışmanı / Art Advisor

Görsel Sanatlar Uz. Levent ALYAP

Sayının Hakemleri / Reviewers of the Issue

Prof. Dr. Adem İŞCAN *(Tokat Gaziosmanpaşa Ü.)* - Prof. Dr. Ahmet DEMİRTAŞ *(Osmaniye Korkut Ata Ü.)*

Prof. Dr. Ali Fuat ARICI *(Yıldız Teknik Ü.)* - Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ *(Kırıkkale Ü.)*

Prof. Dr. Cengiz GÖKŞEN *(Osmaniye Korkut Ata Ü.)* - Prof. Dr. Ergün RECEPOĞLU *(Kastamonu Ü.)*

Prof. Dr. Galip GÜNER *(Erciyes Ü.)* - Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA *(Marmara Ü.)*

Prof. Dr. Haldun ÖZKAN *(Atatürk Ü.)* - Prof. Dr. Hatice ŞAHİN *(Bursa Uludağ Ü.)*

Prof. Dr. Hülya TAŞ *(Bursa Uludağ Ü.)* - Prof. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ *(Fırat Ü.)*

Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN *(Mustafa Kemal Ü.)* - Prof. Dr. Metin AKKUŞ *(Düzce Ü.)*

Prof. Dr. Muammer Mete TAŞLIOVA *(Ankara Yıldırım Beyazıt Ü.)* - Prof. Dr. Muhittin ELİAÇIK *(Kırıkkale Ü.)*

Prof. Dr. Nesrin KARACA *(Bursa Uludağ Ü.)* - Prof. Dr. Osman MERT (*Atatürk Ü.)*

Prof. Dr. Osman MERT *(Atatürk Ü.)* - Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ *(Kırşehir Ahi Evran Ü.)*

Prof. Dr. Salim ÇONOĞLU *(Balıkesir Ü.)* - Prof. Dr. Sedat MADEN *(Giresun Ü.)*

Prof. Dr. Serhan ALKAN İSPİRLİ (*Atatürk Ü.)* - Prof. Dr. Serkan KOŞAR *(Gazi Ü.)*

Prof. Dr. Serkan ŞEN *(Ondokuz Mayıs Ü.)* - Prof. Dr. Şener DEMİREL *(Fırat Ü.)*

Prof. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY (*Kafkas Ü.)* - Prof. Dr. V. Doğan GÜNAY *(Dokuz Eylül Ü.)*

Doç. Dr. Akartürk KARAHAN *(Ankara Yıldırım Beyazıt Ü.)* - Doç. Dr. Bahadır GÜNEŞ *(Karadeniz Teknik Ü.)*

Doç. Dr. Berna ÜRÜN KARAHAN *(Kafkas Ü.)* - Doç. Dr. Betül KERAY DİNÇEL *(Aksaray Ü.)*

Doç. Dr. Beytullah KARAGÖZ *(Tokat Gaziosmanpaşa Ü.)* - Doç. Dr. Ceyhun OZAN (*Atatürk Ü.)*

Doç. Dr. Cüneyt AKIN *(Afyon Kocatepe Ü.)* - Doç. Dr. Deniz MELANLIOĞLU *(Kırıkkale Ü.)*

Doç. Dr. Ersoy TOPUZKANAMIŞ *(Balıkesir Ü.)* - Doç. Dr. Esra Nur TİRYAKİ *(Hatay Mustafa Kemal Ü.)*

Doç. Dr. Faruk POLATCAN *(Sinop Ü.)* - Doç. Dr. Fatih BEKTAŞ *(Kilis 7 Aralık Ü.)*

Doç. Dr. Fevzi DURSUN *(Tokat Gaziosmanpaşa Ü.)* - Doç. Dr. Harun ŞAHİN (YÖK)

Doç. Dr. İlker AYDIN *(Ordu Ü.)* - Doç. Dr. Minara ALİYEVA ÇINAR *(Bursa Uludağ Ü.)*

Doç. Dr. Mitat DURMUŞ *(Kafkas Ü.)* - Doç. Dr. Muhammed HÜKÜM *(Sakarya Ü.)*

Doç. Dr. Mustafa ALTUN *(Sakarya Ü.)* - Doç. Dr. Nurullah ŞAHİN *(Ağrı İbrahim Çeçen Ü.)*

Doç. Dr. Onur ER *(Düzce Ü.)* - Doç. Dr. Sezgin DEMİR (*Fırat Ü.)*

Doç. Dr. Sezgin DEMİR *(Fırat Ü.)* - Doç. Dr. Şükrü BAŞTÜRK *(Bursa Uludağ Ü.)*

Dr. Fahri VALEHOĞLU HACILAR *(Azerbaycan)* - Dr. Farhad RAHİMİ *(Tebriz)*

Dr. Kerim SARIGÜL *(Yunus Emre Enstitüsü)* - Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Bilir *(Düzce Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi Elif ÖKSÜZ GÜNEŞ *(Karadeniz Teknik Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi Emrah BOYLU *(Aydın Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi Fatih CAN *(Amasya Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi G. Selcan SAĞLIK ŞAHİN *(Ankara Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi Halil Erdem ÇOCUK *(Karamanoğlu Mehmetbey Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin AKAR *(Kilis 7 Aralık Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi İkram ÇINAR (*Kafkas Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi İrem BAYRAKTAR *(Ondokuz Mayıs Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi İrfan Murat YILDIRIM *(Manisa Celâl Bayar Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi Levent Ali ÇANAKLI *(Bursa Uludağ Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emre ÇELİK *(Ondokuz Mayıs Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZEREN *(Fırat Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi Selma ERDAĞI TOKSUN (*Kafkas Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi Serkan GÜNDÜZ *(Bursa Uludağ Ü.)*

Dr. Öğr. Üyesi Sinan DİNÇ *(Atatürk Ü.)* - Dr. Öğr. Üyesi Yakup ALAN *(Kilis 7 Aralık Ü.)*

Öğr. Gör. Negizbek ŞABDANALİYEV *(Kırgızistan-Türkiye Manas Ü.)*

ULUSLARARASI TÜRKÇE EDEBİYAT KÜLTÜR EĞİTİM DERGİSİ
INTERNATIONAL JOURNAL OF TURKISH LITERATURE CULTURE EDUCATION

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi,
üç ayda bir yayınlanan uluslararası hakemli bir dergidir.
*Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi'*nde yayınlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukuki açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.tekedergisi.com'a aittir.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz.
Yayın kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir.
Gönderilen yazılar iade edilmez.

ASOS Index, Index Copernicus, Türk Eğitim İndeksi, Arastirmax, Academic Journals Database Akademik Dizin, ResearchBib, InfoBase Index, DOAJ, EBSCO, SOBIAD, MLA, MIAR, ULAKBİM tarafından dizinlenmektedir.

ISSN: 2147-0146

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Muammer ŞEHİTOĞLU

ESKİ UYGUR TÜRKÇESİ DÖNEMİ'NDE BUDİST ÇEVREYE AİT "MAYTRISİMİT" ADLI ESERDE GEÇEN "UKMIŞ / UKMAK KERGEK, KÖRÜNÇ VE KÜSENÇİG KÖRÜNÇ" KAVRAM İŞARETLERİ *(Araştırma Makalesi)*

IN THE PERIOD OF THE OLD UIGHUR TURKISH BUDDHIST ENVIRONMENT "MAYTRISİMİT" IN THE WORK "UKMIŞ / UKMAK KERGEK, KÖRÜNÇ AND KÜSENÇİG KÖRÜNÇ" CONCEPT MARKS

1337-1347

Adem MASATTAŞ

DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK VE HALK HEKİMLİĞİ BÜYÜLÜK VE RASYONEL TEDAVİ YÖNTEMLERİ *(Araştırma Makalesi)*

FOLK MEDICINE IN DIWAN LUGAT AT-TURK MAGICAL AND RATIONAL TREATMENT METHODS

1348-1358

Aynur SEFERLİ

NURMƏHƏMMƏD ƏNDƏLİBİN "ZEYNƏL ƏRƏB" DASTANI VƏ ONUN İDEYA-MƏZMUN VƏ ŞƏKİL-ÜSLUB XÜSUSİYYƏTLƏRİ *(Araştırma Makalesi)*

NURMAHAMMAD ANDALIB'S EPIC "ZEYNAL ARAB" AND ITS IDEAS, CONTENT AND STYLE-STYLE FEATURES

1359-1370

Yeter TORUN ÖĞRETMEN

ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİNDE ÜR- (<ÜDÜR-) FİİLİ ve FİİL-TAMLAYICI İLİŞKİSİ AÇISINDAN GÖRÜNÜMLERİ *(Araştırma Makalesi)*

VERB OF ÜR- (SELECT) IN OLD ANATOLIAN TURKISH AND ITS VIEWS IN TERMS OF VERB-COMPLEMENT RELATIONSHIP

1371-1380

Saleh JARADAT

ŞEMSEDDİN SAMİ'NİN SERVET-İ FÜNUN'DA YAYIMLADIĞI KAMUS-I TÜRKÎ VE KAMUS-I ARABÎ ADLI MAKALE VE ONUN SÖZLÜKÇÜLÜK ANLAYIŞI *(Araştırma Makalesi)*

ŞEMSEDDİN SAMİ'S ARTICLE IN SERVET-İ FÜNUN, KAMUS-I TURKÎ AND KAMUS-I ARABÎ, AND HIS UNDERSTANDING OF LEXICOGRAPHY

1381-1394

Fatih ÇELİK

KIRGIZ KÜLTÜRÜNDE "AK" RENGİNİN KAVRAMLAŞMASI VE ANLAM ALANLARI *(Araştırma Makalesi)*

CONCEPT OF "WHITE COLOR" IN KYRGYZ CULTURE AND MEANING AREAS

1395-1410

Elçin İBRAHİMOV

AZERBAYCAN XALQ CÜMHURİYYƏTİ DÖVRÜNDƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN DİL SİYASƏTİ *(Derleme Makale)*

LANGUAGE POLICY IMPLEMENTED DURING THE AZERBAIJAN DEMOCRATIC REPUBLIG

1411-1424

Ruken KARADUMAN - Soner İŞİMTEKİN

FUZÛLÎ'NİN BİR MURABBASININ METİNDİLBİLİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ *(Araştırma Makalesi)*

TEXLINGUISTICS ANALYSIS OF A MURABBA BY FUZÛLÎ

1425-1441

Muhittin ELİAÇIK

BOSTANZADE MUHAMMED EFENDİ'NİN MANZUM KAHVE FETVASI -TENKİTLİ METİN- *(Araştırma Makalesi)*

BOSTANZADE MEHMET EFENDI'S POETRY FATWA ABOUT COFFEE -CRITICAL TEXT

1442-1453

Emre VURAL

SÜHAN MEYDANINDA İKİ KEMÂNKEŞ: NEFÎ VE NEVÎZÂDE ATÂYÎ *(Araştırma Makalesi)*

TWO ARCHERS IN THE WORD SQUARE: NEFÎ AND NEVÎZÂDE ATÂYÎ

1454-1471

İlker AYDIN

SEVİNÇ ÇOKUM'UN ROZALYA ANA ADLI HİKÂYESİNDE EŞDİZİMSEL ÖRÜNTÜ GÖRÜNÜMLERİ VE KELİMELERİN DUYGU DEĞERİ ÜZERİNE *(Araştırma Makalesi)*

ON THE COLLOCATION VIEWS AND EMOTION VALUES OF THE WORDS IN THE STORY OF SEVİNÇ ÇOKUM NAMED ROZALYA ANA

1472-1488

Ulaş BİNGÖL

HASAN ALİ TOPTAŞ'IN BİR GÜLÜŞÜN KİMLİĞİ ÖYKÜSÜNDE ANLATIM VE ANLATICI *(Araştırma Makalesi)*

THE NARRATION AND THE NARRATOR IN THE STORY BİR GÜLÜŞÜN KİMLİĞİ (THE IDENTITY OF A SMILE) OF HASAN ALİ TOPTAŞ

1489-1502

Ali Fuat ARICI - Yusuf GÜNAYDIN

MİLLÎ KİMLİĞİN İNŞASINDA BİR MODEL OLARAK KÂZIM KARABEKİR'İN ÇOCUK OYUNLARI *(Araştırma Makalesi)*

AS A MODEL IN CONSTRUCTION OF NATIONAL IDENTITY KAZIM KARABEKIR'S CHILDREN'S PLAYS

1503-1518

Cevdet AVCI

KÜLTÜREL BELLEK MEKÂNI: BARAK ODASI VE GELENEĞİ *(Araştırma Makalesi)*

CULTURAL MEMORY SPACE: BARAK ROOM AND TRADITION

1519-1533

Taner TURAN – Cengiz GÖKŞEN

EPİK DESTAN GELENEĞİ BAĞLAMINDA NAZIM HİKMET'İN KUVÂYİ MİLLİYE DESTANINI OKUMAK *(Araştırma Makalesi)*

READING NAZIM HIKMET'S KUVAYI MILLIYE EPIC IN THE CONTEXT OF EPIC EPOPE TRADITION

1534-1556

Kayhan İNAN

KUŞAK DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KIRGIZİSTAN'DAKİ AHISKA TÜRKLERİNDE İKİ DİLLİLİK, DİL SEÇİMİ VE DİL BAĞLILIĞI *(Araştırma Makalesi)*

BILINGUALISM, LANGUAGE CHOICE, AND LANGUAGE LOYALTY IN AHISKA TURKS IN KYRGYZSTAN IN TERMS OF THE GENERATION VARIABLE

1557-1580

Esra Nur TİRYAKİ – İbrahim OĞRAŞ

TÜRKÇE DERSİNİN SURİYELİ ÖĞRENCİLERE ÖĞRETİM SÜRECİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ *(Araştırma Makalesi)*

TEACHER'S OPINIONS OF THE TURKISH COURSE FOR SYRIAN STUDENTS

1581-1601

Bayram ÖZBAL

KENDİ KENDİNE YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENİMİ DERS KİTAPLARI *(Derleme Makale)*

SELF-STUDY TEXTBOOKS FOR TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE LEARNING

1602-1615

Gülşen YILMAZ - Nagihan TEPE

YURT DIŞINDA GÖREV YAPAN OKUTMANLARIN KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM ALGILARININ İNCELENMESİ: NİTEL BİR ARAŞTIRMA *(Araştırma Makalesi)*

INVESTIGATING INTERCULTURAL COMMUNICATION PERCEPTIONS OF THE LECTURERS WORKING ABROAD: A QUALITATIVE STUDY

1616-1633

Erkan ÇER

DEMOKRATİK KÜLTÜR BİLİNCİNİN OLUŞTURULMASINDA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNİN SORUMLULUKLARI *(Derleme Makale)*

THE RESPONSIBILITIES OF TEACHING TURKISH IN CREATING DEMOCRATIC CULTURAL CONSCIOUSNESS

1634-1645

Hulusi GEÇGEL - Fatih KANA - Yağmur Yankı VATANSEVER - Filiz ÇALIK

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÇOK BOYUTLU 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ *(Araştırma Makalesi)*

DETERMINING THE MULTI-DIMENSIONAL 21st CENTURY SKILLS OF PRE-SERVICE TURKISH TEACHER

1646-1669

Ebru BOZPOLAT – Hatice YILDIZ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMDE PROGRAM DIŞI ETKİNLİKLER DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ *(Araştırma Makalesi)*

TURKISH TEACHING STUDENTS' OPINIONS ABOUT THE COURSE OF EXTRACURRICULAR ACTIVITIES IN EDUCATION

1670-1696

Abdurrahman GÜNDÜZ - Sezgin DEMİR

DİNLEME STRATEJİLERİNİN UYGULANABİLİRLİĞİNE DAİR TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ *(Araştırma Makalesi)*

THE VIEWS OF TURKISH TEACHERS ABOUT APPLICABILITY OF LISTENING STRATEGIES

1697-1719

Mehmet AKBABAOĞLU - Nil DUBAN

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÜST BİLİŞSEL OKUMA STRATEJİLERİ, OKUMA MOTİVASYONLARI VE KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞINA İLİŞKİN TUTUMLARI *(Araştırma Makalesi)*

PRE-SERVICE CLASSROOM TEACHERS' METACOGNITIVE READING STRATEGIES, READING MOTIVATIONS AND ATTITUDES TOWARDS READING HABITS

1720-1740

Vahit Ağa YILDIZ - Adnan TAŞGIN

ÖĞRETMEN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI *(Araştırma Makalesi)*

TEACHER MOTIVATION SCALE: THE STUDY OF VALIDITY AND RELIABILITY

1741-1754

Ali Çağatay KILINÇ - Osman KARAHALİLÖZ - Fatih BEKTAŞ

LİSANSÜSTÜ ÖĞRENİM GÖRMEK: ÖĞRETMEN DENEYİMLERİ ÜZERİNDEN FENOMENOLOJİK BİR ÇÖZÜMLEME *(Araştırma Makalesi)*

STUDYING POSTGRADUATE: A PHENOMENOLOGICAL ANALYSIS BASED ON TEACHER EXPERIENCES

1755-1774

Sıddıka Nur KANDEMİR - Eray EĞMİR

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ İLE AKADEMİK ÖZYETERLİLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ *(Araştırma Makalesi)*

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CRITICAL THINKING TENDENCIES AND ACADEMIC SELF-EFFICACIES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

1775-1798

Serkan KOŞAR - Fatih ASLAN

İLKOKUL VE ORTAOKULA DEVAM EDEN GÖÇMEN ÇOCUKLARIN EĞİTİM SORUNLARINA YÖNELİK OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ *(Araştırma Makalesi)*

VIEWS OF SCHOOL ADMINISTRATORS ON THE EDUCATION PROBLEMS OF MIGRANT CHILDREN IN PRIMARY AND SECONDARY SCHOOL

1799-1831

Ebru KÜLEKÇİ AKYAVUZ - Ahmet KARAKAŞ

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ *(Araştırma Makalesi)*

AN INVESTIGATON ABOUT LIFE SKILLS OF PRE-SERVİCE TEACHERS

1832-1851

Gülnara GOCA MEMMEDLİ

AHISKA TÜRKLERİNİN EĞİTİM TARİHİ: PEDAGOJİK TEKNİKUMLAR *(Derleme Makalesi)*

HISTORY OF EDUCATION OF AHISKA (MESKHETIAN) TURKS: PEDAGOGICAL TECHNIKUMS

1852-1860

Mustafa ŞAHİN

APOLLONIA AD RHYNDACUM'DAN BİR APLİK SERAMİK PARÇASI *(Araştırma Makalesi)*

AN APPLIQUÉ CERAMIC FRAGMENT FROM APOLLONIA A.R.

1861-1873

Hüsnü GENÇ - Ahmet Cuneydi HAS

ERZURUM'UN TORTUM İLÇESİ KİREÇLİ MAHALLESİNDE BULUNAN DAMGALI (TAMGA) MEZARTAŞI *(Araştırma Makalesi)*

THE STAMP (TAMGA) TOMBSTONE IN THE NEIGHBORHOOD OF KİREÇLİ TOWN OF TORTUM IN ERZURUM

1874-1885

Geçgel, H., Kana, F., Vatansever, Y. Y. ve Çalık, F. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının çok boyutlu 21. yüzyıl becerilerinin belirlenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 9*(4), 1646-1669.

*Uluslararası **T**ürkçe **E**debiyat **K**ültür **E**ğitim Dergisi Sayı: 9/4 2020 s. 1646-1669, TÜRKİYE*

Araştırma Makalesi

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÇOK BOYUTLU 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ

Hulusi GEÇGEL*

Fatih KANA**

Yağmur Yankı VATANSEVER***

Filiz ÇALIK****

Geliş Tarihi: Mayıs, 2020 ***Kabul Tarihi: Eylül, 2020***

Öz

21. yüzyılda teknolojinin gelişimiyle beraber bireylerin sahip olması gereken 21. yüzyıl becerileri de değişmiştir. Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının çok boyutlu 21. yüzyıl beceri düzeylerini belirlemektir. Araştırmada karma araştırma desenlerinden karma çeşitleme deseni kullanılmıştır. Araştırmanın nicel örneklem grubunda bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 237 öğretmen adayı; nitel çalışma grubunda ise 15 Türkçe öğretmeni adayı yer almaktadır. Araştırmada Çevik ve Şentürk (2019) tarafından geçerliği ve güvenirliği yapılmış "Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri" ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen nicel veriler SPSS25 paket programı yoluyla analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen verileri analiz etmek için betimsel istatistik analizleri, t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın nitel verilerini analiz etmek amacıyla içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmada, elde edilen verilerden hareketle Türkçe öğretmen adaylarının yenilikleri takip ettiği; okudukları bilgilerin doğruluğuna hemen inanmadıkları, eleştiriye açık oldukları, kendileri gibi düşünmeyen insanlara saygı duydukları ve karşılarına çıkan sorunlarla mücadele ettikleri; zamanı iyi kullandıkları, çalışmalarını rahatça sundukları, gelecekte çıkabilecek sorunları düşündükleri ve buna yönelik araştırmalar yaptıkları; kişisel gelişimlerine ve kariyerleriyle ilgili fırsatları değerlendirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: 21. yüzyıl becerileri, öğretmen adayları, beceri, karma araştırma.

* Dr. Öğr. Üyesi; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, hgecgel@comu.edu.tr

** Dr. Öğr. Üyesi; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, fatihkana@hotmail.com

*** Öğretmen; Millî Eğitim Bakanlığı. yvatansever8@gmail.com

**** Yüksek Lisans Öğrencisi; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. filizf653@gmail.com

Araştırmanın Etik Kurulu İzni: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri Etik Kurulu, 06.04.2020 tarihli 03 nolu karar.

DETERMINING THE MULTI-DIMENSIONAL 21st CENTURY SKILLS OF PRE-SERVICE TURKISH TEACHER

Abstract

The aim of this study is to determine the multi-dimensional 21st century skill levels of Turkish pre-service teacher. The mixed diversity model, one of the Mixed Research designs, was used in the research. The quantitative sample group of the study includes 237 prospective teachers studying at a public university. There are 15 Turkish teacher candidates in the qualitative study group of the research. "Multidimensional 21st Century Skills" scale, whose validity and reliability was validated by Çevik and Şentürk (2019), was used in the research. The quantitative data obtained in the study were analyzed through the SPSS25 package program. Descriptive statistics analysis, t test, One Way Variance analysis (ANOVA), correlation analysis were used to analyze the data obtained in the research. Content analysis technique was used to analyze the qualitative data of the research. Turkish teacher candidates who participated in the research follow the innovations; they do not immediately believe in the correctness of the information they read, they are open to criticism, they respect people who do not think like themselves and struggle with the problems they face; they use the time well, present their works comfortably, think about the problems that may arise in the future and conduct researches for this; it is seen that they evaluate the opportunities related to their personal development and careers.

Keywords: 21st century skills, teacher candidates, skill, mixed research.

Giriş

Eğitim, bireyi birçok yönden geliştirmeyi ve hayata hazırlamayı amaçlamaktadır. Beceri, bireyin belli bir işin üstesinden gelebilmesi ve o işe yatkınlık gösterip amacına uygun bir şekilde başarabilmesi, sahip olduğu zihinsel kaynakların uygulamaya aktarılması sürecidir (Güneş, 2016). Bireylerin bilişsel olan ya da olmayan becerilerinin gelişmeye ihtiyacı vardır (National Research Council, 2012, akt: Yalçın, 2018). Bireylerin yaşamlarını sürdürebilmek için, yaşadıkları yüzyılın şartlarına uyum sağlamaları gerekmektedir. Günümüzde bireylerin edindikleri bu beceriler, 21. yüzyıl becerileri olarak geçmektedir. 21. yüzyıl becerileri, bireylerin öğrenme eğilimlerini ve başarılı olmaları için edinmeleri gereken üst düzey becerileri ifade etmektedir (Dede, 2009; akt: Belet Boyacı, Güner Özer, 2019). 21. yüzyıl becerileri, bireylerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri, sosyal sorumluluk ve liderlik becerileri, girişimcilik ve inovasyon becerileri, bilgi ve teknoloji okuryazarlığı becerileri, kariyer bilinci önemli oranda geliştirir. Öğrenciler, becerileri kazandıkları ya da var olan bu becerileri geliştirdikleri ölçüde başarılı sayılabilirler. Eğitim kurumlarının kişinin ulaştıkları bilgileri kendi gereksinimlerine uygun bir şekilde biçimlendirmelerini sağlamasına yardımcı olması gerekir. Ayrıca bireyin aldığı bilgiyi ve beceriyi kendi yaşam biçimine göre yoğurması ve bunları içinde yaşanılan yüzyılın yaşam koşullarına paralel bir biçimde ortaya çıkarması sağlanmalıdır. Bu becerilerin kazanılması için kurumlarda işbirlikli öğrenme aktiviteleri arttırılmalı, öğrenci merkezli yaklaşımlar temel alınmalıdır (Johnson, Adams ve Cummins, 2012, akt. Bozkurt, Çakır, 2016). Öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini kazanırken aktif rol oynaması ve hazır bilgiye ulaşmak yerine kendilerinin keşfetmesi gerekmektedir. Her birey belli bir birikim, beceri ve potansiyelle eğitim sürecine başlamaktadır. Bu eğitim sürecinde önemli olan kişinin beceri ve potansiyeline cevap verebilmektir. Bu sebeple okullarda hem bilgiyi hem de beceriyi, birikimi ve potansiyeli öne çıkartıp geliştirmek amaçlanmalıdır. Bu yönde eğitim süreci şekillenip programlar, eğitim için gerekli materyaller ve uygun ortamlar oluşturulmalıdır.

Birey edindiği bilgiyi hayatının neresinde ve nasıl kullanacağına kendisi karar vermelidir. Birey, bilgiyi kendi ihtiyaçları ve içinde yaşanılan yüzyılın gerektirdiği ihtiyaçlar dâhilinde şekillendirip içselleştirmelidir. Eğitim kurumlarında bu süreçte kişiye bilgi hazır bir şekilde verilmemeli, kişinin becerileri, potansiyeli çerçevesinde bilgiye ulaşmasını sağlamalıdır. Yapılandırmacı işbirliğine dayalı öğrenme öğrenci merkezli olmakla birlikte grup hâlinde çalışmayı da gerektirir. Bu sayede birey, toplumla (yani sınıfla) hareket etmeyi öğrenerek daha sosyal, daha paylaşmacı ve daha yardımsever bireyler yetişmesi sağlanır.

21. yüzyıl çocukları teknolojinin yaygınlaştığı bir toplumun içine doğmuş ve teknoloji ile iç içe büyümüştür. Bu tarzda teknoloji ile iç içe olan çocuklara günümüzde çekirge zihin ve farklı farklı birçok tanım karşılık gelmektedir. 21. yüzyılda birey teknolojiyle ile çevresiyle olduğundan daha fazla etkileşim hâlinde yaşamaktadır. Bu şekilde teknolojiyle yakından ilişkisi olan toplumun becerileri de buna göre şekillenir. Uluslararası Eğitimde Teknoloji Derneği, teknolojinin eğitime uyarlanması, eğitimde ne oranda yararlanılabileceği, sınırlılıkları, olanakları, bireylerin teknolojiyi ne şekilde eğitimde kullanabileceği gibi sorulara cevap verecek şekilde çalışmalar yapmaktadırlar. Bu kapsamda, 2007 yılında bireyin becerilerini ilgilendiren bir kılavuz yayınlamıştır. Bu kılavuzda beceriler, bireylerin ihtiyaçlarına göre birtakım başlıklar altında toplanmıştır. Bu raporda özellikle teknoloji okuryazarlığının öneminden bahsedilmiş, bunun yanı sıra eleştirel düşünme ve karar verme; dijital vatandaşlık, iletişim ve işbirliği, problem çözme, yaratıcılık, yenilikçilik, teknolojik faaliyetler gibi kavramların kazanılması gereken 21. yüzyıl becerileri olduğu vurgulanmıştır (Bozkurt ve Çakır, 2016, s. 70-71).

21. yüzyılın teknolojisiyle bu kadar iç içe olunması, eğitimde de birçok farklı beceri alanının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu sebeple eğitime çok boyutlu bir yön kazandırılmıştır. Sadece okullarda verilen eğitim 21. yüzyıl becerilerini karşılamakta tek başına yeterli değildir. Çünkü bilgi ve yaşanılan çevre süregelen bir değişim içindedir. Bu değişim içinde okulda verilen öğrenim süresi çerçevesinde öğrencilerin daha çok hangi becerilere yatkın olduğunu bilmek gerekir. Bu kapsamda okullarda materyaller, öğrenim ortamları ve derse ayrılan süre buna göre şekillenmektedir. Bu materyaller dersten derse göre de farklılık göstermektedir. Hatta ders aynı olsa bile bazen bir sınıfta kullanılan araç gereçler diğer bir sınıfta kullanılamaz. Bunun sebebi de öğrencilerin birbirinden farklı hazırbulunuşluklara sahip olması ve bilgiyi edinme yollarının farklı olmasıdır. Öğrenciler, becerileri ve bilgileri birey yaşamının her sürecinde kullanabilmelidir. Araştırmacılar, öğretim programlarının 21. yüzyıl becerilerini yansıtmada eksik kaldığını, öğrencilerin yaşamlarında karşılaştıkları durumlarla, kazanılması gereken durumlar arasında boşluklar olduğunu ifade etmektedirler (Wagner, 2008b, akt: Belet Boyacı, Güner Özer,2019).

21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılan lisansüstü tez çalışmaları incelendiğinde (Alkoç, 2020; Aydın, 2019; Benek, 2019; Güler, 2019; Korkmaz, 2019; Peker, 2019; Yeniay Üsküplü, 2019) farklı branşlardan öğretmen adaylarıyla araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Türkiye'de bu alanda yapılan diğer araştırmalar incelendiğinde (Arı ve Soylu, 2020; Atalay, Anagün ve Genç Kumtepe, 2016; Bal, 2018; Cansoy, 2018; Erol ve Kara, 2020; Eryılmaz ve Uluyol, 2015; Gelen, 2017; Gömleksiz, Sinan ve Döner Doğan, 2019; Yalçın, 2018) 21. yüzyıl becerilerinin öğretim programlarında içeriğinde yer alması, derslerde uygulanması; öğretmen adaylarının, öğretmenlerin bu becerilere sahip olma düzeyleri ve diğer becerilerle ilişkisi açısından incelendiği görülmektedir. Yurtdışında yapılan araştırmalar incelendiğinde (Ahonen ve Kinnunen, 2015; Ananiadou ve Claro, 2009; Fandiño, 2013; Greenlaw, 2015; Heinrichs, 2016; Hilt, Riese and

Søreide, 2019; Kivunja, 2015; Menggo, Suastra, Budiarsa ve Padmadewi, 2019; Morgan, 2016; Nouri, Zhang, Mannila, ve Norén, 2020; Obschonka, Hakkarainen, Lonka, Salmela-Aro, 2017; Osman ve Arsad, 2012; Quieng, Lim ve Lucas, 2015; Romero, Usart ve Ott, 2015; Silva, 2009; Soh, Trilling ve Fadel, 2009; Urbani, Roshandel, Michaels ve Truesdell, 2017; van Laar, van Deursen, van Dijk ve de Haan, 2017; Woods-Groves, 2015) 21. yüzyıl becerilerinin diğer becerilerle ilişkisi, programlardaki yeri, oynanan oyunlarla ilişkisi, ölçme aracı geliştirme, öğretmen adaylarının beceriyi kazanma düzeyleri gibi farklı alanlarda ve farklı ülkelerde araştırma konusu olduğu görülmektedir.

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl becerileriyle ilgili görüşlerini belirlemektir. Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

1- Türkçe öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl becerileriyle ilgili görüşleri nelerdir?

2- Türkçe öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl becerileriyle ilgili görüşleri ile cinsiyet, anne ve baba eğitim durumu, anne ve baba meslekleri, yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yer, ailenin ekonomik durumu, not ortalaması, İnternette geçirilen süre değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada karma araştırma desenlerinden karma çeşitleme deseni kullanılmıştır. Bu desen genel olarak nicel araştırma verileri nitel verilerle genişletilmek istenildiğinde kullanılmaktadır (Cresswell ve Plano Clark, 2007). Bu araştırmada, Türkçe öğretmeni adaylarının çok boyutlu 21. yüzyıl becerileriyle ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından önce nicel sonra nitel veriler toplanmıştır.

Araştırmanın Örneklem Grubu

Bu araştırmanın örneklem grubunu, Türkiye'nin batısında yer alan bir üniversitenin Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 237 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılanların Cinsiyetleri

Cinsiyet	f	%
Kadın	168	70.6
Erkek	70	29.4

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %70.6'sının kadın, % 29.4'ünün erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Araştırmaya Katılanların Not Ortalamaları

Not Ortalamaları	f	%
0-2,5	21	8.8
2,51-3,00	89	37.4
3.01-4.00	128	53.8

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılanların %8.8'inin 0-2.5 arası, %37.4'ünün 2.51-3.00 arası, %53.8'inin 3.01-4.00 arası not ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılanların Sınıf Düzeyleri

Sınıf	f	%
1. Sınıf	30	12,6
2. Sınıf	82	34,5
3. Sınıf	75	31,5

4. Sınıf	51	21,4

Araştırmaya katılanların %12.6'sının 1. sınıf, %34.5'inin 2.sınıf, %31.5'inin 3.sınıf, %21.4'ünün ise 4.sınıf olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Araştırmaya Katılanların Yıllık Okudukları Kitap Sayısı

Yıllık Okudukları Kitap Sayısı	**f**	**%**
Hiç	2	8
1-5	31	13.0
6-10	73	30.7
11-15	58	24.4
15 ve üzeri	74	31.1

Araştırmaya katılanların %8'inin hiç kitap okumadığı, %13'ünün 1-5 arasında, %30.7'sinin 6-10 arasında, %24.4'ünün 11-15 arasında, %31.1'inin 15 ve üzeri kitap okudukları görülmektedir.

Tablo 5: Araştırmaya Katılanların İnternette Geçirdikleri Süre

İnternette Geçirilen Süre	**f**	**%**
0-1 saat	7	2.9
1-2 saat	25	10.5
2-3 saat	56	23.5
3-4 saat	64	26.9
4-5 saat	45	18.9
5 ve üzeri	41	17.2

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların %2.9'unun 0-1 saat, %10.5'inin 1-2 saat, %23.5'inin 2-3 saat, %26.9'unun 3-4 saat, %18.9'unun 4-5 saat, %17.2'sinin 5 saatten fazla internette vakit geçirdiği görülmektedir.

Araştırmanın nitel verilerini toplamak amacıyla 15 öğretmen adayına yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Çevik ve Şentürk (2019) tarafından geliştirilen, geçerliği ve güvenirliği yapılmış "*Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Ölçeği*" kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO=.95), Bartlett testi (x^2=6290.249; sd=528 (p=.000) analizleri yapılmış ve ölçeğin yapı geçerliğine uygun olduğu görülmüştür. Ölçek uygulaması için gerekli izinler alındıktan sonra araştırmacılar tarafından ölçeğe yeniden açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda (Kaiser-Meyer-Olkin (KMO=.93), Bartlett testi (x^2=3176,491; sd=351 (p=.000)) ölçeğin yapı geçerliğinin uygun olduğu ve 5 faktörlü bir yapının ortaya çıktığı görülmüştür. Ölçekten elde edilen verilere göre faktörler; internette içerik güvenirliği, internet içerikleri, internet hedef kitlesi, internette içeriğin doğruluğu ve kaynağı, sosyal ağlarda toplumsal dönüşüm olarak isimlendirilmiştir.

Araştırmada nitel verileri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Öncelikle araştırmacılar tarafından nicel veri toplama aracındaki maddeler dikkate alınarak bir soru havuzu oluşturulmuştur. Bu sorulara, alanında uzman öğretim üyelerinin görüşleri alınarak son hâli verilmiştir. Soruların çalışma grubu tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını tespit etmek amacıyla bir öğretmen adayıyla pilot uygulama yapılmış, bu pilot uygulamanın ardından görüşme formu öğretmen adaylarına uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Çok boyutlu 21. yüzyıl becerileri ölçeğinden alınan puanların güvenirliğini belirlemek için Cronbach Alpha iç tutarlılık hesaplamaları yapılmıştır. Ölçeğin 27 maddelik hesaplanan Cronbach Alpha değeri .94'tür. Cronbach Alpha değerinin .80'in üzerinde olması ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir ($p<0.05$). Araştırmadan elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanmıştır. Literatürde verilerin normal dağılım gösterebilmesi için bu değerlerin -2 ile +2 arasında değişmesi gerektiği belirtilmektedir (Şencan, 2005). Tabachnick ve Fidell (2013) ise çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1.5 ve -1.5 değerleri arasında olduğunda dağılımın normal olduğunu varsaymaktadır.

Tablo 6: Ölçeğe Ait Çarpıklık (Skewness) ve Basıklık (Kurtosis) Değerleri

Boyutlar	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
Araştırma	,280	-1,368
Ayrımlaştırma	-,397	-1,137
Organizasyon	,048	-,380
Üretkenlik	,067	-,235
İletişim	,487	-1,443

Tablo 6 incelendiğinde araştırmanın verilerinin normal dağılım gösterdiğinden araştırmada elde edilen verilere parametrik testler uygulanacaktır. Araştırmada elde edilen verilere açımlayıcı faktör analizi, tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi ve ANOVA ve korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizinde ilişki düzeyi (-1) ile (+1) arasında olabilir. Değişkenler arasındaki r değerinin .00-.29 arasında olması düşük, .30-.69 arasında olması orta, .70 ve üzerinde olması ise yüksek düzeyde ilişkinin olduğunu göstermektedir (Ural ve Kılıç, 2006).

Araştırmanın nitel verilerini analiz etmek amacıyla araştırmada betimsel analiz yöntemi uygulanmıştır. Betimsel analizde veriler, araştırmacı tarafından önceden belirlenen temalara göre yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu doğrultuda, araştırmada elde edilen veriler önceden belirlenen temalara göre yorumlanmıştır.

Etik Kurulu İzni

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri Etik Kurulu'nun 06.04.2020 tarihli 03 nolu toplantıda aldığı kararla araştırmanın etik ilkelere uygun olduğu belirtilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde araştırma sürecinde elde edilen veriler analiz edilecek ve yorumlanacaktır.

Tablo 7: Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri Boyutuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analizleri

Boyut	Ölçek Maddeleri	$\bar{x}$	ss	Genel Ortalama
Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı	Ülkemizde ve dünyada meydana gelen yenilikleri takip ederim.	3.18	1.53	
	Dünyadaki değişim ve yeniliklere yönelik fikir sahibiyim.	2.86	1.38	
	Çeşitli kaynakları takip ederek farklı bilgiler ve fikirler edinirim.	2.85	1.43	
	Edindiğim ve doğruluğuna emin olduğum bilgileri günlük hayatımda etkili bir şekilde kullanırım.	2.81	1.41	
	Mevcut bilgiler dışında yeni bilgiler edinmeye yönelik çaba gösteririm.	2.80	1.61	
	TV programlarının öncesinde programın hangi kitleye hitap ettiğini belirten akıllı işaret sembollerinin anlamlarını bilirim.	2.80	1.33	

Yeni ve farklı fikirleri dinlemeyi severim.	2.77	1.73	2.79
Teknolojide meydana gelen gelişmeleri yakından takip ederim.	2.76	1.31	
Yazılı, işitsel ve görsel kaynakları düzenli takip ederim.	2.74	1.30	
Öğrenmeye karşı meraklıyım.	2.73	1.65	
Güvenilir kaynaklardan araştırma yaparak yeni bilgiler edinmeyi severim.	2.73	1.52	
Elde ettiğim bilgilerin doğruluğunu farklı kaynaklardan araştırırım.	2.73	1.42	
İhtiyaç duyduğum bilgiye doğru kaynaklardan ulaşırım.	2.71	1.42	
Günlük hayatta ne tür bilgilere ihtiyaç duyduğumu fark ederim.	2.71	1.50	
Doğruluğuna emin olduğum bilgileri çevremdekilere aktarırım.	2.69	1.50	

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının güncel gelişmeleri takip ettikleri, takip ettikleri konular hakkında fikir sahibi oldukları, doğruluğuna güvendikleri bilgileri günlük hayatta kullandıkları, yeni bilgi edinmek istedikleri, televizyonlarda yer alan akıllı işaret sembollerinin anlamlarını bildikleri, yeni ve farklı fikirleri dinlemeyi sevdikleri, teknolojide meydana gelen gelişmeleri yakından takip ettikleri, yazılı, işitsel ve görsel kaynakları düzenli takip ettikleri, öğrenmeye karşı meraklı oldukları, güvenilir kaynaklardan araştırma yaparak yeni bilgiler edinmeyi sevdikleri, elde ettikleri bilgilerin doğruluğunu farklı kaynaklardan araştırdıkları, ihtiyaç duydukları bilgiye doğru kaynaklardan ulaştıkları, günlük hayatta ne tür bilgilere ihtiyaç duyduklarını fark ettikleri, doğruluğuna emin olduğu bilgileri çevrelerindekilere aktardıkları görülmektedir.

Tablo 8: Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerileri Boyutuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analizleri

Boyut	Ölçek Maddeleri	$\bar{x}$	ss	Genel Ortalama
Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerileri	Okuduğum her bilginin doğru olduğunu kabul ederim.	2.42	.10	2.63
	Bana anlatılan her bilginin doğru olduğuna inanırım.	2.57	.10	
	Öğrendiğim konular üzerinde hiç düşünmeden konuşurum.	2.65	.10	
	Beni eleştiren insanlardan hoşlanmam.	2.70	.08	
	Benim gibi düşünmeyen kişilerle arkadaşlık yapmak istemem.	2.72	.09	
	Karşılaştığım sorunlarla mücadele etmek yerine sorunu görmezden gelirim.	2.72	.09	

Tablo 8 incelendiğinde öğretmen adaylarının okudukları her bilginin doğru olduğunu kabul etmedikleri, onlara anlatılan her bilginin doğru olduğuna inanmadıkları, öğrendikleri konular üzerinde düşünmeden konuşmadıkları, kendilerini eleştiren insanlardan hoşlandıkları, kendileri gibi düşünmeyen kişilerle de arkadaşlık yapabildikleri ve karşılaştıkları sorunlarla mücadele ettikleri görülmektedir.

Tablo 9: Girişimcilik ve İnovasyon Becerileri Boyutuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analizleri

Boyut	Ölçek Maddeleri	$\bar{x}$	ss	Genel Ortalama
Girişimcilik ve İnovasyon Becerileri	Zamanı iyi planlar ve yönetirim.	2.92	1.20	2.84
	Geliştirdiğim ürünleri çevremdekilere rahatlıkla sunarım.	2.90	1.23	
	Karşılaştığım olumsuz durumları fırsata dönüştürürüm.	2.89	1.13	
	Gelecekte dünyada ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar hakkında düşünür ve buna yönelik araştırmalar yaparım.	2.89	1.20	
	Çalışmalarımı genellikle istekli, coşkulu ve enerjik bir şekilde sürdürürüm.	2.87	1.22	
	Karmaşık ve zor işlerle uğraşmayı severim.	2.86	1.23	
	İnsanların hayatını kolaylaştıracak yöntem ve teknikler üzerine düşünürüm.	2.83	1.18	
	Yaptığım çalışmalarda farklı ürünler ortaya koyarım.	2.73	1.10	
	Yoğun bir merak duygusuyla her şeyi gözlemler ve incelerim.	2.71	1.24	

Tablo 9 incelendiğinde öğretmen adaylarının zamanı iyi planlayıp yönettikleri, geliştirdikleri ürünleri çevrelerindeki insanlara rahatça sundukları, karşılaştıkları olumsuz durumları fırsata dönüştürdükleri, gelecekte ihtiyaçları ile ilgili düşündükleri ve bu ihtiyaçlara yönelik araştırmalar yaptıkları, çalışmalarını genellikle istekli, coşkulu ve enerjik bir şekilde sürdürdükleri, karmaşık ve zor işlerle uğraşmayı sevdikleri, insanların hayatını kolaylaştıracak yöntem ve teknikler üzerine düşündükleri görülmektedir.

Tablo 10*:* Sosyal Sorumluluk ve Liderlik Becerileri Boyutuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analizleri

Boyut	Ölçek Maddeleri	$\bar{x}$	ss	Genel Ortalama
Sosyal Sorumluluk ve Liderlik	Grup çalışmalarında genellikle grubun lideri olarak görev yaparım.	2.85	1.28	2.91
	Farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurmaya çalışırım.	2.80	1.38	
	Kendimle birlikte çevremdeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerini katkıda bulunurum.	2.75	1.25	
	Grup çalışmalarının zaman kaybı olduğunu düşünürüm.	3.25	1.42	

Öğretmen adaylarının grup çalışmalarında genellikle grubun lideri olarak görev yaptıkları, farklı kültürden insanlarla iletişim kurmaya çalıştıkları, kendileriyle birlikte çevrelerindeki kişilerin yeteneklerini geliştirmede katkıda bulundukları ve grup çalışmalarının zaman kaybı olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Tablo 11: Kariyer Bilinci Boyutuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analizleri

Boyut	Ölçek Maddeleri	$\bar{x}$	ss	Genel Ortalama
Kariyer Bilinci	Kişisel gelişimime ve gelecekteki kariyerime katkı sağlayacak fırsatları değerlendiririm. (staj, kurs, kongre, seminer, eğitim vb.)	2.65	1.46	2.56
	Mesleklerin özelliklerini araştırarak kendime en uygun mesleği belirlemeye çalışırım.	2.60	1.55	
	Gelecekte sahip olmak istediğim mesleğe ilişkin bir kararım vardır.	2.53	1.58	
	Bana verilen görevi başarıyla yerine getirmek için gayret gösteririm.	2.52	1.60	
	Hayatımın bu evresinde aldığım kararların, geleceğime yöne vereceğinin farkındayım	2.52	1.73	
	Gelecekte yapacağım meslekte başarılı olmayı isterim.	2.51	1.76	

Öğretmen adaylarının kişisel gelişimlerine ve gelecekteki kariyerlerine katkı sağlayacak fırsatları değerlendirdikleri, mesleklerin özelliklerini araştırarak kendilerine uygun mesleği belirledikleri, gelecekte sahip olmak istedikleri mesleğe ilişkin kararları olduğu, kendilerine verilen görevi başarıyla gerçekleştirmek için gayret gösterdikleri, hayatlarının bu evresinde aldıkları kararların geleceklerine yön vereceğinin farkında oldukları ve gelecekte yapacakları meslekte başarılı olmak istedikleri görülmektedir.

Tablo 12: Boyutların Tanımlayıcı İstatistik Analizleri

Boyutlar	*f*	%
Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerileri	3.36	1.25
Sosyal Sorumluluk ve Liderlik Becerileri	2.91	.85
Girişimcilik ve İnovasyon Becerileri	2.84	.93
Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri	2.79	1.29
Kariyer Bilinci	2.56	1.51

Tablo 12 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının görüşleri incelendiğinde 21. yüzyıl becerileri içerisinde yer alan eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri boyutlarının en yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Öğretmen adayları eleştirel düşünebildiklerini ve problem çözme becerilerinin olduğunu belirtmektedirler. Öğretmen adayları sırasıyla sosyal sorumluluk ve liderlik becerilerine, girişimcilik ve inovasyon

becerilerine, bilgi ve teknoloji okuryazarlığı becerilerine, kariyer bilinci becerilerine sahip olduklarını ifade etmektedirler. Bu becerilerden kariyer becerileri noktasında kendilerini eksik gördükleri söylenebilir.

Tablo 13: Öğretmen Adaylarının Annelerinin Eğitim Durumları ile Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Boyutları Arasındaki ANOVA Sonuçları

Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurmaya çalışırım.	Gruplar arası	19.619	5	3.924	2.432	.036	C-D
	Gruplar içi	374.234	232	1.613			
	Toplam	393.853	237				

A: ilkokul, B: Ortaokul, C: Lise, D: Üniversite

Öğretmen adaylarının annelerinin eğitim durumlarıyla "*Farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurmaya çalışırım"* (F=2.432; p<.05) maddesi arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Farklılığın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucuna göre annesi lise mezunu olan katılımcılar, annesi üniversite mezunu olan katılımcılara göre farklı kültürden insanlarla iletişim kurmaya çalışmaktadırlar.

Tablo 14: Öğretmen Adaylarının Babalarının Mesleği ile Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Boyutları Arasındaki ANOVA Sonuçları

Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Farklılık
Zamanı iyi planlar ve yönetirim.	Gruplar arası	18.308	4	4.577	3.277	.012	B-A
	Gruplar içi	325.478	233	1.397			
	Toplam	343.786	237				

A: Esnaf; B: Emekli, C: Memur, D: İşçi, E: Kamu Personeli, F: Diğer

Öğretmen adaylarının babalarının mesleğiyle "*Zamanı iyi planlar ve yönetirim*." (F=3.277; p<.05) maddesi arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. Farklılığın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucuna göre babası emekli olan öğretmen adayları, babası esnaf olan öğretmen adaylarına göre zamanı iyi planlayıp yönettiklerini ifade etmektedirler.

Tablo 15: Öğretmen Adaylarının Yıl İçinde Okudukları Kitap Sayısı ile Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Boyutları Arasındaki ANOVA Sonuçları

Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Farklılık
Kendimle birlikte çevremdeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerini katkıda bulunurum.	Gruplar arası	15.674	3	5.225	2.637	.040	C-B
	Gruplar içi	463.692	234	1.982			
	Toplam	479.366	237				

A:1-5, B: 6-10, C:11-15, D: 16 ve üzeri

Öğretmen adaylarının yıl içerisinde okudukları kitap sayıları ile *"Kendimle birlikte çevremdeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerini katkıda bulunurum."* (F=2.637; p<.05) maddesi arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Farklılığın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucuna göre yılda 11-15 kitap okuyan katılımcılar, yılda 6-10 arası kitap okuyan katılımcılara göre kendileriyle birlikte çevresindeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine katkıda bulunduklarını düşünmektedirler.

Tablo 16: Öğretmen Adaylarının İnternette Geçirdikleri Süre ile Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Boyutları Arasındaki ANOVA Sonuçları

Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Farklılık
Karşılaştığım sorunlarla mücadele etmek yerine sorunu görmezden gelirim.	Gruplar arası	24.488	5	4.898	2.434	0.03	D-B
	Gruplar içi	466.760	232	2.012			
	Toplam	491.248	237				
Kendimle birlikte çevremdeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine katkıda bulunurum.	Gruplar arası	24.139	5	4.828	2.460	0.03	E-D
	Gruplar içi	455.227	232	1.962			
	Toplam	479.366	237				

A:0-1, B:1-2, C:2-3, D:3-4, E:4-5, F: 6 ve üzeri

Öğretmen adaylarının internette geçirdikleri süre ile "*Karşılaştığım sorunlarla mücadele etmek yerine sorunu görmezden gelirim."* (F=2.434; p<.05); *Kendimle birlikte çevremdeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine katkıda bulunurum."* (F=2.460; p<.05) maddeleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Farklılığın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucuna göre internette 3-4 saat vakit geçiren öğretmen adayları, internette 1-2 saat vakit geçiren öğretmen adaylarına göre karşılaştıkları sorunlarla mücadele etmek yerine sorunu görmezden geldiklerini ifade etmektedirler. İnternette 4-5 saat vakit geçiren öğretmen adayları, internette 3-4 saat vakit geçiren öğretmen adaylarına göre kendileriyle birlikte çevremdeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine katkıda bulunduklarını ifade etmektedirler.

Tablo 17: Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Boyutları Arasındaki Korelasyonel İlişki

	Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri	Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	Girişimcilik ve İnovasyon Becerileri	Sosyal Sorumluluk ve Liderlik Becerileri	Kariyer Bilinci
Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri	1				
Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerileri	-.566**	1			
Girişimcilik ve İnovasyon Becerileri	.693**	-.196**	1		
Sosyal Sorumluluk ve Liderlik Becerileri	.572**	-.114	.686**	1	
Kariyer Bilinci	.873**	-.622**	.642**	.576**	1

**p<0.01anlamlılık seviyesinde ilişki anlamlı

Tablo 17 incelendiğinde çok boyutlu 21. yüzyıl becerileri alt boyutları olan bilgi ve teknoloji okuryazarlığı becerileri ile eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri arasında orta düzeyde negatif yönde; girişimcilik ve inovasyon becerileri ve sosyal sorumluluk ve liderlik becerileri arasında orta düzeyde pozitif yönde, kariye bilinci becerisi arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri ile kariyer bilinci arasında orta düzeyde negatif yönde, girişimcilik ve inovasyon becerileri arasında düşük düzeyde negatif yönde, girişimcilik ve inovasyon becerileri ile sosyal sorumluluk ve liderlik becerileri, kariyer bilinci becerileri arasında orta düzeyde pozitif yönde; kariyer bilinci ile sosyal sorumluluk ve liderlik becerileri arasında orta düzeyde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

Araştırmanın Nitel Verileri

Tablo 18: Öğretmen Adaylarının Günlük Hayatta İhtiyaç duydukları Bilgiler ve Bu Bilgileri Elde Ettikleri Kaynaklar

	f	Bilgilerin Elde Edildiği Kaynaklar
Günlük bilgiler	9	İnternet
	1	Sosyal medya
Derslerle ilgili bilgiler	1	İnternet
Haberlerle ilgili bilgiler	1	İnternet
Akademik bilgiler	1	İnternet
Felsefi bilgiler	1	İnternet

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adayları, ihtiyaç duydukları bilgiye internetten (f=9) ve sosyal medyadan (f=1) elde ettiğini ifade etmiştir. Öğretmen adayları günlük bilgilere (f=9), haberlerle ilgili bilgilere (f=1), derslerle ilgili bilgilere (f=1), akademik bilgilere (f=1) ve felsefî bilgilere (f=1) ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bu konuyla ilgili öğretmen adayları görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

Ö6: Akademik bilgileri internette konu üzerine yapılmış tez ve makalelerden elde ederim.

Ö10: Günlük hayatımda daha çok okulla, dersle ilgili bilgilere ihtiyaç duyuyorum. Bunun dışında günlük bilgilerden mutfakla ilgili olan şeylere ihtiyaç duyuyorum. Daha çok sosyal medya üzerinden ulaşıyorum bu bilgilere.

Ö12: Günlük hayatta ihtiyaç duyduğum bilgiler çok çeşitlidir. Bu bilgilere ise genellikle internetten ulaşırım.

Tablo 19: Öğretmen Adaylarının İnternet Yoluyla Edindikleri Bilgilerin Güvenirliğini Kontrol Etme Durumları

	f
Farklı kaynaklara bakarak	8
Çok insan tarafından bilinen siteler	2
Bildiğim sitelere girerek	1
Kaynakça yoluyla	1
Kitaplar veya resmi sitelerle karşılaştırarak	1
Kontrol etmem	1

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adayları internet yoluyla edindikleri bilgilerin güvenirliğini farklı kaynaklara bakarak (f=8), çok insan tarafından bilinen sitelere girerek (n=2), bildikleri sitelere girerek (f=1), kaynakça yoluyla kontrol ederek (f=1), kitaplar ve resmi sitelerle karşılaştırarak (f=1) kontrol ettiklerini ifade etmişlerdir. 1 Türkçe öğretmen adayı "Kontrol etmem" şeklinde cevap vermiştir. Öğretmen adayları, bu konuyla ilgili görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

Ö6: Birden çok kaynaktan araştırma yapıp edindiğim içerikleri karşılaştırırım.

Ö5: Bir başka kaynaktan daha bakarak teyit ediyorum.

Ö12: Farklı farklı birçok siteye bakarak kontrol ederim.

Tablo 20: Öğretmen Adaylarının Kişisel Gelişimlerine ve Gelecekteki Kariyerlerine Katkı Sağlayacak Fırsatları Değerlendirme Durumları

	f
Farklı alanları tanımak	2
Kendimi geliştirmek için	2
Bir yerlere gelebilmek için	2
Sıkıcı geliyor	1
Eğitim ve sertifika almak için	1
Mesleğe katkısı	1

Gelişen dünyaya ayak uydurmak için	1
Fırsat bulamıyorum	1
Maddi durum yetersizliği	1

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adayları farklı alanları tanımak (f=2), kendimi geliştirmek (f=2), bir yerlere gelebilmek (f=2), eğitim ve sertifika almak için (f=1), mesleğe katkısı olduğu için (f=1), gelişen dünyaya ayak uydurmak için (f=1) kişisel gelişimlerine ve gelecekteki kariyerlerine katkı sağlayacak fırsatları değerlendirdiklerini ifade etmektedirler. Öğretmen adaylarından bazıları fırsat bulamadığı için (f=1), maddî durumları yetersiz olduğu için (f=1), sıkıcı geldiği için (f=1) fırsatları değerlendiremediklerini belirtmiştir. Bu konuyla ilgili öğretmen adayları görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

Ö12: Evet. Çünkü sürekli gelişen bir dünyada kendini geliştirmeden durmak mümkün değil.

Ö13: Kısmen değerlendiriyorum. Çünkü yaşamın yoğunluğundan ve telaşından -ne kadar gerekli olsa da- pek fırsat bulamıyorum.

Ö14: Şu an için öyle bir girişimim olmadı ama önümüzdeki dönemlerde bunlar artacağı için değerlendireceğim tabi ki. Sonuçta mesleğe katkı her açıdan.

Tablo 21: Öğretmen Adaylarının Meslek Seçimlerindeki Etkenler

	f
Bireysel özellikler ve yeterlilikler	7
İnsanlarla iletişim kurmayı sevmek	2
Üniversite puanının etkisi	1
Tatil süresi	1
Mesleğin kişiye verdiği anlam	1
Aile	1
Maaşı	1
İş bulabilme olanağı	1
Öğretmenler	1

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adayları meslek seçimlerinde bireysel özellikler ve yeterliliklerin (f=7), insanlarla iletişim kurmayı sevmenin (f=2), üniversite puanının etkisinin (f=1), tatil süresinin (f=1), mesleğin kişiye verdiği anlamın (f=1), aile faktörünün (f=1), maaşın (f=1), iş bulabilme olanağının (f=1) ve öğretmenlerin (f=1) etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu konuyla ilgili öğretmen adayları görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

Ö5: Bireysel özelliklerim ve yeterliliklerim meslek seçimimde etkili oldu. Aynı şekilde aile faktörünü de es geçmemek gerekir. Çünkü bir öğrenciyi kendisi kadar ailesi de tanıyıp yönlendirmede bulunabilir.

Ö6: İnsanlarla iletişim kurmayı sevmek, yolunda gitmeyen şeyleri değiştirebileceğine inanmak gibi düşünceler meslek seçimimde etkili olmuştur.

Ö12: Meslek seçimimde sevdiğim ders, ilgi duyduğum ve yetenekli olduğum alanlar etkili oldu.

Tablo 22: Öğretmen Adaylarının Grup Çalışmaları Konusundaki Düşünceleri

	f
Bireysel farklılıkların kişiyi yavaşlattığı	2
Sorumluluk sahibi kişilerle çalışılması gerektiği	2
Bir işi yapmayı hızlandırdığı	2
Bireysel çalışmalardan daha fazla verim alındığı	2
Karakteristik özelliklere göre farklılık gösterdiği	2
İyi bir iletişimin önemli olduğu	2
Sosyalleşmeyi artırdığı	2
Sorumluluk bilinci oluşturduğu	1
Uyumlu çalışmaya sevk ettiği	1
Bireye farklı bilgiler kattığı	1

Stres ortamı yarattığı	1
Görev dağılımında eşitsizlik olduğu	1

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adayları grup çalışmalarının kişiyi yavaşlattığını (f=2), sorumluluk sahibi kişilerle çalışılması gerektiğini (f=2), bir işi yapmayı hızlandırdığını (f=2), bireysel çalışmalardan daha fazla verim alındığını (f=2), karakteristik özelliklere göre farklılık gösterebileceğini (f=2), iyi bir iletişimin önemli olduğunu (f=2), sosyalleştirmeyi artırdığını (f=1), sorumluluk bilinci oluşturduğunu (f=1), uyumlu çalışmaya sevk ettiğini (f=1), bireye farklı bilgiler kattığını (f=1) ifade etmişlerdir. Bazı öğretmen adayları da bunların stres ortamı yarattığını (f=1) ve görev dağılımında eşitsizlik olduğunu (f=1) söyleyerek olumsuz yönlerini ifade etmişlerdir. Bu konuyla ilgili öğretmen adayları görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

Ö5: Grup çalışmalarını başarılı bulmuyorum. Daha çok stres ortamı yarattığını söyleyebilirim. Çünkü grupta liderlik söz konusudur. Paylaşım vardır. Herkesin bireysel özelliklerine uyan bir durum değildir bu. O yüzden bireysel çalışmalardan daha verim alındığını söyleyebilirim.

Ö6: İşbirlikli çalışmalar için önemlidir. Sosyal ilişkileri geliştirir. Bir işi uyum içinde yaparak ortaya bir ürün çıkarmanın mutluluğu yaşanır ve paylaşılır.

Ö13: Üyelerin karakteristik özelliklerine göre cevabım değişir. Çünkü iş bitirici, yardımsever, iletişime açık üyelerle çalışmayı bir zevk olarak görsem de; içe dönük insanlarla çalışmanın da bir o kadar zor olduğuna inanıyorum.

Ö14: Grup çalışması bir işin tek kişinin üstüne yığılmasını ortadan kaldırır eğer doğru dağılım yapılırsa. Herkese yapabileceği potansiyele göre görev dağıtımı yapılırsa ortaya güzel bir iş çıkar. Birbiriyle uyum içinde çalışmak da buna dâhil.

Tablo 23: Öğretmen Adaylarının Farklı Kültürlerden İnsanlarla İletişim Kurma Durumları

	f
Farklı kültürleri tanımak için	10
Bireyi geliştireceği için	3
İmkânın olmaması	2
Gerek duymadım	2
Dillerini öğrenmek için	1
Yeni insanlarla tanışmak için	1
Yeni yerler keşfetmek için	1

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adayları farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurma nedenleriyle ilgili; farklı kültürleri tanımak (f=10), bireyi geliştireceği (f=3), imkânının olmaması (f=2), dillerini öğrenmek (f=1), yeni insanlarla tanışmak (f=1) ve yeni yerler keşfetmek için (f=1) cevaplarını vermiştir. Öğretmen adaylarından bazıları (f=2) farklı kültürden insanlarla iletişim kurmaya gerek duymadıklarını belirtmişlerdir. Bu konuyla ilgili öğretmen adayları görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

Ö5: Evet. Çok fazla kültürel etkileşimde bulunuyorum. Yeni insanlar tanımayı seviyorum. Onların dillerini öğrenmeyi kültürleri hakkında bilgi sahibi olmayı ve tüm etkileşimi sağlarken yeni yerleri de keşfetmeyi seviyorum. Bu yüzden farklı kültürlerle iletişimin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Ö6: Farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurmanın bireyin bakış açısını geliştireceğini düşünüyorum. Zira iletişim kültürel etkileşimi de beraberinde getirir. Bu da insanların birbirini daha anlaması sonucunu doğurur.

Ö7: Hayır. Öyle bir imkânım olsa çalışırdım ama hayatımda böyle bir öncelik ve imkân şimdilik yok.

Ö12: Hayır. Farklı kültürlere sahip olan insanlarla tanıyabileceğim ortamlara veya platformlara girmedim.

Tablo 24: Öğretmen Adaylarının Eleştiri ve Düşünmeyle İlgili Görüşleri

	f
İnsanların Benim gibi düşünmesini istemem.	
Saygılı ve hoşgörülü davranırım.	8
İnsanların benim gibi düşünmesini isterim	
Benimle aynı düşünmeye zorlamam.	2
Eksik oldukları kanısına varırım.	1
Konu üzerinde tartışırım.	1
İkna edici davranırım.	1

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adayları (f=8) insanların kendileri gibi düşünmelerini istememekte ve kendileri gibi düşünmeyen insanlara saygı duyduklarını belirtmektedirler. Öğretmen adaylarının bazıları (f=6) insanların kendileri gibi düşünmelerini istemekte; insanları kendileriyle aynı düşünmeye zorlamayacaklarını (f=2), eksik olduklarını kanısına vardıklarını (f=1), konu üzerinde tartıştıklarını (f=1), ikna edici davrandıklarını (f=1) ifade etmektedirler. Bu konuyla ilgili öğretmen adayları görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

Ö1: Hayır istemem. Herkes benim gibi düşünmek zorunda değil gayet saygılı bir tavrım olur. Eleştirilerden hoşlanırım yanlışlarımı fark etmemi sağlarlar.

Ö7: Tabii ki herkes ister ancak kimse benim gibi düşünmek zorunda değil. Tabii bu özel konular için geçerli. Bazı genel geçer şeyler vardır ki o konularda farklı düşünen birine bakışım değişir. Konuyu tartışırım ya benim bakış açım genişler ya da onun fikri değişir. Eğer öyle olmazsa uzaklaşırım. Eleştiri kötüyse hoşlanmam.

Ö12: Hayır istemem. Tabi ki ortak noktalarımız olmalı ama herkesin benimle aynı fikirde olmasını beklemek bencilliktir. Bu nedenle saygı gösterir. Eleştiri de ağır ve kırıcı olmadığı müddetçe hoşlandığım bir şeydir.

Ö13: Olumlu veya olumsuz her türlü eleştiriden hoşlanırım. Çünkü kendimi geliştirebilmem için bunun temel faktör olduğuna inanıyorum. İnsanları kendim gibi düşünmeye ikna etmeye çalışmam. Her görüşe saygı duyarım.

Tartışma ve Sonuç

21. yüzyılda yaşayan bireyler, bu yüzyılın becerilerine sahip olmalıdır (Perry, Stallworth ve Fink, 2013). Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının yenilikleri takip ettiği görülmektedir. Öğretmen adayları, doğru olduğunu net bilmedikleri bilgileri de çevresindekilere aktardıklarını ifade etmektedirler. Günüç, Odabaşı ve Kuzu (2013), yaptıkları çalışmada araştırma ve bilgi edinme becerileri ana teması altında; bilgiyi sorgulayıcı, araştırmacı, problem çözme becerisine sahip, öğrenmeyi seven, öğrenmeye meraklı, öğrenmede etkin ve yaşam boyu öğrenen gibi kavramların daha ön plana çıktığını gözlemlemişlerdir. Bu araştırmada öğretmen adaylarının yenilikleri takip etmesi onların araştırmacı, öğrenmeyi seven bir yapıda olduklarının göstergesidir. Alanyazında benzer sonuçları içeren araştırmalar da yer almaktadır (Corkett ve Benevides, 2015; Şad ve Nalçacı, 2015).

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarının okudukları bilgilerin doğruluğuna hemen inanmadıkları, eleştiriye açık oldukları, kendileri gibi düşünmeyen insanlara saygı duydukları ve karşılarına çıkan sorunlarla mücadele ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Alkoç (2020) yaptığı tez çalışmasında öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerilerini kullanma durumları ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkileri analiz ettiğinde 21. yüzyıl öğrenen

becerileriyle eleştirel düşünme eğilimleri arasında tüm alanlarda %1 düzeyinde pozitif yönlü anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşmıştır. Araştırmada öğretmen adayları eleştirel düşündüklerini belirtmişler, alanyazında birçok araştırmada da (Demir, 2015; Ghanizadeh 2017; Phan, 2011) öğrenme üzerinde eleştirel düşünmenin önemli olduğu ifade edilmiştir.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının zamanı iyi kullandıkları, çalışmalarını rahatça sundukları, gelecekte çıkabilecek sorunları düşündükleri ve buna yönelik araştırmalar yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Aydın (2019) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının yaşam becerileri boyutunda diğer boyutlara nazaran kendilerini daha az yeterli gördükleri; hayat boyu öğrenme konusunda kararlılık gösterme, hedeflere ulaşmak için inisiyatif alma, zamanı iyi kullanma, bağımsız bir şekilde öğrenme, kendi öğrenme alanlarını keşfetme, kendi davranışlarını gözlemleme, eleştirme ve gerekirse değiştirme gibi öz düzenleme becerilerinde kendilerini daha az yeterli hissettikleri sonucuna ulaşmıştır. Birçok araştırmada (Ayra ve Köstereliođlu, 2015; Bulaç ve Kurt, 2019; Demirel ve Akkoyunlu, 2010; Tunca, Şahin ve Aydın; 2015) bu araştırmayla benzer şekilde katılımcıların yaşam boyu eğilimlerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının farklı kültürden insanlarla iletişim kurmaya çalıştıkları ve hem kendilerinin hem de çevresindekilerin yeteneklerini geliştirmeye çalıştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Karakaş (2015), yaptığı çalışmada öğrencilerin sosyokültürel becerilerini yüksek bulmuş; öğrencilerin renk ve ırk ayrımı yapmadıkları ve yeni insanlarla tanışmanın önemli olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Yapılan araştırmalarda (Atay, Kurt, Çamlıbel ve Ersin, 2009; Aydın, 2019; Guo, Arthur ve Lund, 2010; Hulguin; 2013) benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının kişisel gelişimleri ve kariyerleriyle ilgili fırsatları değerlendirdikleri, kendilerine uygun mesleği belirledikleri, yapacakları meslekte başarılı olmak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Anagün ve Atalay (2017), yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının fırsatları, kendi olanaklarını farklı biçimlerde kullanarak değerlendirdikleri sonucuna ulaşmıştır. Alanyazında yapılan diğer araştırmalarda (Eryılmaz ve Kara, 2018; Kan ve Murat, 2018; Kozikoğlu ve Altunova, 2018) benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri içerisinde yer alan eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri boyutunda en yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Öğretmen adayları; eleştirel düşünebildiklerini ve problem çözme, sosyal sorumluluk ve liderlik, girişimcilik ve inovasyon, bilgi ve teknoloji okuryazarlığı ve kariyer bilinci becerilerine sahip olduklarını ifade etmektedirler. Bu becerilerden kariyer becerileri noktasında kendilerini eksik gördükleri söylenebilir. Önür (2018) 21. yüzyıl öğrenme becerileri ölçeğini alt boyutları kapsamında analiz ettiğinde, öğrencilerin aktif öğrenme becerilerinin orta düzeyde; öğrenmeyi öğrenme, problem çözme, işbirliği ve iletişim becerilerinin ise yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Alanyazında yapılan araştırmalar (LevyFeldman, 2018; Viinikka ve Martin, 2019) bu araştırma sonucu desteklemektedir.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının çok boyutlu 21. yüzyıl becerileri ölçeğinde yer alan boyutlarla cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının çok boyutlu 21. yüzyıl becerileri ile ilgili görüşlerinin cinsiyet değişkenini etkilemediği söylenebilir. Kıyasoğlu (2019), yaptığı çalışmasında öğretmen adaylarının 21.yüzyıl öğrenen becerilerini kullanım düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Annesi ev hanımı olan öğretmen adaylarının, annesi diğer grubunda yer alan öğretmen adaylarına göre eleştiriden hoşlanmadıkları, okuduğu her bilgiyi doğru kabul ettikleri ve karşılaştıkları sorunları görmezden geldikleri görülmektedir. Babası emekli olan öğretmen adaylarının, babası esnaf olan öğretmen adaylarına göre zamanı iyi planlayıp yönettikleri görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yer ile ölçeğin boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Annesi lise mezunu olan öğretmen adaylarının, annesi üniversite mezunu olan öğretmen adaylarına göre farklı kültürden insanlarla iletişim kurmaya çalıştıkları görülmektedir. Kaya (2017) yaptığı çalışma sonucunda öğrencilerin anne ve babalarının eğitim düzeyi arttıkça 21. yüzyıl becerilerinin de o derecede arttığının görüldüğü sonucuna ulaşmıştır. Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının not ortalamaları ile ölçeğin boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Güler (2019), yaptığı tez çalışmasında akademik not ortalaması ile yaşam ve kariyer becerisi bölümünden aldıkları puan arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri ile ölçeğin boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Bu çalışmanın verilerine zıt olarak Bozkurt ve Çakır (2016), yaptıkları araştırma sonucunda sınıf düzeyleri ile ilgili anlamlı bir farklılığın olduğunu söylemişlerdir. Sınıf düzeylerinin artmasıyla 21. yüzyıl becerilerini kullanma düzeylerinin düştüğünü belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının yıl içindeki okudukları kitap sayıları ile alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Fakat öğretmen adaylarının yıl içinde okudukları kitap sayıları ile çevrelerindeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine katkıda bulunduklarını düşünmektedirler. Bunun sebebi olarak öğretmen adaylarının diğer öğretmen adaylarına göre daha fazla kitap okumalarından kaynaklandığı görülmektedir. Peker (2019), yaptığı çalışmasında yılda 1-6 arası kitap okuyan ile yedi ve üzeri kitap okuyan öğretmen adayları arasında, yedi ve üzeri kitap okuyan öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Çok boyutlu 21. yüzyıl becerileri arasındaki korelasyonel ilişki sonucunda alt boyutları olan bilgi ve teknoloji okuryazarlığı becerileri ile eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri arasında negatif yönde orta düzeyde; girişimcilik ve inovasyon becerileri ve sosyal sorumluluk ve liderlik becerileri arasında pozitif yönde orta düzeyde, kariyer bilinci becerisi arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri ile kariyer bilinci arasında negatif yönde orta düzeyde, girişimcilik ve inovasyon becerileri arasında negatif yönde düşük düzeyde, girişimcilik ve inovasyon becerileri ile sosyal sorumluluk ve liderlik becerileri, kariyer bilinci becerileri arasında pozitif yönde orta düzeyde; kariyer bilinci ile sosyal sorumluluk ve liderlik becerileri arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının internette geçirdikleri süre ile alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Öğretmen adayları internette geçirdikleri süreye göre karşılaştıkları sorunlarla mücadele etmek yerine sorunu görmezden geldiklerini ve kendileri ile birlikte çevrelerindeki kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine katkıda bulunduklarını düşünmektedirler. Korucu, Çoklar, Gündoğdu ve Gençtürk (2019), yaptıkları çalışmada internette geçirilen ortalama sürenin öğrencilerin internetteki bilgi farkındalıklarını etkilediği sonucuna varmışlardır. Öğrencilerden özellikle ortalama olarak 60 dakika ve daha fazla süre internette zaman geçirenlerin farkındalıklarının daha

düşük olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının çoğu günlük bilgilere ihtiyaç duydukları ve bu bilgileri internet kaynağı yoluyla elde ettikleri yönünde görüş birliğindedir. Bunlar dışında sosyal medya kaynağını kullandıklarını; derslerle ve haberlerle ilgili bilgiler ile akademik ve felsefî bilgilere ihtiyaç duyduklarını belirtenler olmuştur. Karakaş (2015), yaptığı çalışmanın sonucunda öğrencilerin bilgiye ulaşmak için araştırmalarını sadece internetten yapmayıp farklı kaynakları da kullandıklarını belirtmiştir. Fakat öğrenciler bilginin çeşitliliği, güvenilir ve hızlı olması açısından yolun internet olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarının geneli, farklı kaynaklara bakarak internet yoluyla edindikleri bilgilerin güvenirliğini kontrol ettikleri yönünde görüş belirtmişlerdir. Bunun dışında çok insan tarafından bilinen sitelere, bildikleri sitelere girerek, kaynakça yoluyla, kitaplar veya resmî sitelerle karşılaştırarak bilgilerin güvenirliğini kontrol ettikleri görüşünde olanlar da bulunmaktadır. Karakaş (2015), yaptığı çalışmasında öğrencilerin doğru bilgiye ulaştıklarından emin olmak ve daha fazla bilgi çeşitliliğine ulaşabilmek için farklı bakış açılarını incelediklerini ve farklı kaynaklardan araştırmalar yaparak bilgilerini genişletme ve derinleştirme imkânı bulduklarını belirtmiştir. Öğretmen adaylarının farklı alanları tanımak, kendilerini geliştirmek ve bir yerlere gelebilmek için fırsatları değerlendirmeye çalıştıkları sonuçları elde edilmiştir. Olumsuz yönde görüş bildirip sıkıcı geldiğini belirten öğretmen adayı bulunmaktadır. Anagün ve Atalay (2017), yaptığı çalışmasında fırsatları görme ve değerlendirme becerisini bilgi, materyal paylaşımı ve depolama, farklı ders seçimi, kongre ve bilimsel faaliyetlere katılma, çevrede olup bitenleri gözlemleme şeklinde değerlendirdikleri sonucuna ulaşmışlardır. Meslek seçimlerindeki etkenler sorulduğunda, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının geneli bireysel özellikleri ve yeterlilikleri doğrultusunda tercih yaptıkları görüşündedir. Ayrıca insanlarla iletişim kurmayı sevmeleri, üniversite puanı, aile ve öğretmen faktörü, maaşı, iş bulabilme olanağı, tatil süresi ve mesleğin adaylar üzerindeki anlamı gibi etkenlerin de adaylar üzerinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının grup çalışmaları konusundaki görüşleri dağılım göstermektedir. Olumlu görüş bildirenler; sorumluluk sahibi kişilerle çalışmayı gerektirdiğini, bir işi yapmayı hızlandırdığını, karakteristik özelliklere göre farklılık gösterebileceğini, iyi bir iletişimin önemli olduğunu, sosyalleşmeyi artırdığını, sorumluluk bilinci oluşturduğunu, uyumlu çalışmaya sevk ettiğini ve bireye farklı bilgiler kattığını ifade etmişlerdir. Olumsuz görüşte olanlar ise grup çalışmalarında bulunan bireylerin bireysel farklılıklarından dolayı kendilerini yavaşlattıklarını, bireysel çalışmalarda daha fazla verim alındığını, stres ortamı yarattığını ve görev dağılımında eşitsizlik olduğunu ifade etmişlerdir. Yılmaz ve Tanrıseven (2019), yaptıkları çalışma sonucunda işbirliği ile ilgili uygulamalarda öğretmen adaylarının görüşlerine göre en az kullanılan becerinin işbirliği becerisi olduğu sonucuna varmışlardır.

Araştırmada, öğretmen adaylarının çoğunluğu farklı kültürleri tanımak için farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurduklarını belirtmişlerdir. Farklı kültürden insanlarla iletişim kurmanın bireyi geliştirme, dillerini öğrenme, yeni insanlarla tanışabilme ve yeni yerler keşfetme olanakları sağladığı sonuçları da elde edilmiştir. Fakat imkânlarının olmamasından dolayı farklı kültürden insanlarla iletişim kuramadıklarını belirten, ayrıca buna gerek duymadığı ifade eden öğretmen adayları da vardır. Aydın (2019), yaptığı tez çalışmasında kültürlerarası beceriler boyutunda öğretmen adaylarının kendilerini farklı görüş ve inançlara, kültürel ve sosyal farklılıklara saygı duyma; farklı ortam ve rollerde değişime uyum sağlama, kültürel ve sosyal

açıdan farklılık gösteren kişi/gruplarla etkin çalışma gibi becerilerde kendilerini yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının genelinden insanların kendileri gibi düşünmelerini istemedikleri ve bu durum karşısında saygılı, hoşgörülü davrandıkları sonuçları elde edilmiştir. Bu sonuca karşın öğretmen adaylarının bazıları, insanların kendileri gibi düşünmelerini istediklerini ancak farklı düşünmeleri durumunda aynı düşünmeye zorlamayacaklarını ifade etmişlerdir. Bu görüşün aksine böyle bir durumla karşılaştıklarında karşısındakinin eksik olduğu kanısına vardığını, konu üzerinde tartıştığını ve ikna etmeye çalıştığını ifade eden öğretmen adayları vardır. Özdemir (2005), yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin genellikle orta düzeyde eleştirel düşünme becerisine sahip oldukları ve birisini dinlerken onun ne demek istediğini anlamak istedikleri, bir problemi çözme aşamasında engelle karşılaştıklarında problemi çözmekten vazgeçmedikleri ve bir konu hakkında çözüm üretmeyi önemsedikleri sonucuna ulaşmıştır.

Kaynaklar

Ahonen, A. K. and Kinnunen, P. (2015). How do students value the importance of twenty-first century skills? *Scandinavian Journal of Educational Research, 59*(4), 1-18, http://dx.doi.org/10.1080/00313831.2014.904423

Alkoç, N. (2020). *Okulöncesi öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ananiadou, K. and Claro, M. (2009). *21st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries* (OECD Education Working Papers No. 41). Paris: OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/218525261154

Anagün, Ş. S. (2017). Sınıf öğretmeni adaylarının girişimcilik becerisine ilişkin yeterlik algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (41)*, 298-313.

Arı, G. ve Soylu, S. (2020). Beşinci sınıf öğrencilerinin görsel okuma becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 9*(2), 718-735. http://dx.doi.org/10.7884/teke.4557

Atalay, N., Anagün, S. Ş. ve Genç Kumtepe, E. (2016). Fen öğretiminde teknoloji entegrasyonunun 21. yüzyıl becerileri boyutunda değerlendirilmesi: Yavaş geçişli animasyon uygulaması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5*(2), 405-424. http://dx.doi.org/10.14686/buefad.v5i2.5000183607

Atay, D., Kurt, G., Çamlıbel, Z. ve Ersin, P. (2009). The role of intercultural competence in foreign language teaching. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,10*(3), 123-135.

Aydın, A. (2019). *İngilizce öğretmen adaylarının görüşleri çerçevesinde öğretmen eğitiminde 21. yüzyıl becerilerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ayra, M. ve Kösterelioğlu, İ. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin mesleki öz yeterlik algıları ile ilişkisi. *Education Sciences, 10*(1), 17-28.

Bal, M. (2018). Türkçe dersinin 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Turkish Studies, 13*(4), 49-64. http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12922

Belet Boyacı, Ş. D. ve Güner Özer, M. (2019). Öğrenmenin geleceği: 21. yüzyıl becerileri perspektifiyle Türkçe dersi öğretim programları. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 9*(2), 708-738.

Benek, İ. (2019). *Sosyobilimsel stem etkinliklerinin öğrencilerin tutumlarına ve 21. yüzyıl becerilerine etkisinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Bozkurt, Ş. B. ve Çakır, H. (2016). Ortaokul öğrencilerinin 21. yüzyıl öğrenme beceri düzeylerinin cinsiyet ve sınıf seviyesine göre incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 39,* 69-82.

Bulaç, E. ve Kurt, M. (2019). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8* (1), 125-161. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/amauefd/issue/45794/532829

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (25. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21.yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 7*(4), 3112-3134. Retrieved from http://www.itobiad.com/issue/39481/494286

Corkett, J. and Benevides, T. (2015). Pre-service teachers' perceptions of technology and multiliteracy within the inclusive classroom. *International Journal of Psychology and Educational Studies, 2*, 35-46. http://dx.doi.org/10.17220/ijpes.2015.02.004

Creswell, J. ve Plano Clark, V. L. (2007). *Designing and conducting mixed methods research.* London: Sage Publications.

Demir, S. (2015). Evaluation of critical thinking and reflective thinking skills among science teacher candidates. *Journal of Education and Practice, 6*(18), 17-21.

Demirel, M. ve Akkoyunlu, B. (2010). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bilgi okuryazarlığı özyeterlik algıları. *10th International Educational Technology Conference* (Bildiriler kitabı-2, 1126-1133). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.

Erol, S. ve Kara, Ö. T. (2020). Çocuk yazınında eleştirel düşünme becerileri, yeterlikleri ve tutumları üzerine bir inceleme: Küçük Kara Balık örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 9*(3), 1125-1135. http://dx.doi.org/10.7884/teke.5126

Eryılmaz, S. ve Uluyol, Ç. (2015). 21. yüzyıl becerileri ışığında FATİH projesi değerlendirmesi. *GEFAD, 35*(2), 209-229.

Eryılmaz, A. ve Kara, A. (2018). Öğretmen adayları için bir kariyer uyumluluk modeli. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20*(2), 352-365. http://dx.doi.org/10.17556/erziefd.322596

Fandiño, Y. J. (2013). 21st-century skills and the English foreign language classroom: A call for more awareness in Colombia. *Gist Education and Learning Research Journal, 7*(7), 190–208.

Gelen, İ. (2017). P21-program ve öğretimde 21. yüzyıl beceri çerçeveleri (ABD Uygulamaları). *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 1*(2), 15-29.

Ghanizadeh, A. (2017). The interplay between reflective thinking, critical thinking, self-monitoring, and academic achievement in higher education. *Higher Education, 74*(1), 101-114.

Gömleksiz, M. N., Sinan, A. T. ve Doğan, F. D. (2019). Türkçe, Türk dili ve edebiyatı ile çağdaş Türk lehçeleri öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi, 7*(19), 163-185.

Greenlaw, J. (2015). Deconstructing the metanarrative of the 21st century skills movement. *Educational Philosophy and Theory, 47*(9), 894–903.

Guo, Y., Arthur, N. and Lund, D. (2010). Intercultural inquiry with pre-service teachers. *Intercultural Teacher Education Journal, 20*(6), 565-577

Gülen, Ş. B. (2013). *Ortaokul öğrencilerinin 21. yüzyıl öğrenme becerileri ve bilişim teknolojileri ile destekleme düzeylerinin cinsiyet ve sınıf seviyesine göre incelenmesi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Güler, Y. (2019). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. Yüzyıl becerileri öz-yeterlik algıları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Günüç, S., Odabaşı, H. F. ve Kuzu, A. (2013). 21. yüzyıl öğrenci özelliklerinin öğretmen adayları tarafından tanımlanması: Bir twitter uygulaması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama, 9(4)*, 436-455.

Heinrichs, C. R. (2016). Exploring the influence of 21st -century skills in a dual language program: A case study. *International Journal of Teacher Leadership, 37*(1), 37–56.

Hilt, L. T., Riese, H. and Søreide, G. E. (2019). Narrow identity resources for future students: the 21st century skills movement encounters the Norwegian education policy context, *Journal of Curriculum Studies, 51*(3), 384-402, http://dx.doi.org/10.1080/00220272.2018.1502356

Hulguin, B. R. (2013). Towards the development of intercultural competence skills: A pedagogical experience with pre-service teachers. *HOW 20,* 206-225. https://howjournalcolombia.org/index.php/how/article/view/31/31 adresinden 05.05.2020 tarihinde erişilmiştir.

Kan, A. Ü. and Murat, A. (2018). Investigation of prospective science teachers' 21st century skill competence perceptions and attitudes toward STEM. *International Online Journal of Educational Sciences, 10*(4), 251-272.

Kaya, S. (2017). *Lise öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerinin öğrenci tükenmişliği ve okul bağlılığı ile ilişkisi.* Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Karakaş, M. M. (2015). *Ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin fen bilimlerine yönelik 21.yüzyıl beceri düzeylerinin ölçülmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kıyasoğlu, E. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen ve öğreten becerileri.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Düzce: Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kivunja, C. (2015). Teaching students to learn and to work well with 21st-century skills: Unpacking the career and life skills domain of the new learning paradigm. International *Journal of Higher Education, 4*(1), 1–11. https://doi.org/10.5430/ijhe.v4n1p1

Korkmaz, H. (2019). *Argümantasyon tabanlı bilim öğrenme yaklaşımının 7. sınıf öğrencilerin bilimsel epistemolojik inançlarına ve 21.yüzyıl becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Korucu, A. T., Çoklar, A. N., Gündoğdu, M. M., Gençtürk, A. T. (2019). Ortaokul Öğrencilerinin İnternette Buldukları Bilgilere Yönelik Farkındalıklarının Belirlenmesi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3*(2), 79-95.

Kozikoğlu İ. ve Altunova N. (2018). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin öz-yeterlik algılarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerini yordama gücü. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 8*(3), 522-531. http://dx.doi.org/10.5961/jhes.2018.293

Levy-Feldman, I. (2018). The good teacher for the twenty-first century: A mentoring teacher with heutagogical skills. *International Journal of Mentoring and Coaching in Education, 7*(2),177-190. https://doi.org/10.1108/IJMCE-10-2017-0067

Menggo, S., Suastra, I. M., Budiarsa, M. and Padmadewi, N. N. (2019). Needs analysis of academic-English speaking material in promoting 21st century skills. *International Journal of Instruction, 12*(2), 739-754. https://doi.org/10.29333/iji.2019.12247a

Morgan, C. (2016). Testing students under cognitive capitalism: Knowledge production of twenty-first century skills. *Journal of Education Policy, 31*(6), 805–818

Nouri, J., Zhang, L., Mannila, L. and Norén, E. (2020). Development of computational thinking, digital competence and 21st century skills when learning programming in K-9. *Education Inquiry 11*(1), 1-17. https://doi.org/10.1080/20004508.2019.1627844

Obschonka, M., Hakkarainen, K., Lonka, K., & Salmela-Aro, K. (2017). Entrepreneurship as a twenty-first century skill: Entrepreneurial alertness and intentionin the transition to adulthood. *Small Business Economics, 48,* 487–501. http://dx.doi.org/10.1007/s11187-016-9798-6

Önür, Z. (2018). *Ortaokul öğrencilerinin 21. yüzyıl öğrenme becerileri ile eğitim teknolojisi yeterlikleri arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Özdemir, S. M. (2005). Üniversite öğrencilerinin eleştirel düşünme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3*(3), 297-316.

Peker, B. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerilerini kullanım düzeylerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Perry, T. B., Stallworth, B. J. and Fink, L. (2013). Voices from the middle. *Urbana, 21*(1), 15-18.

Phan, H.P. (2011). Deep processing strategies and critical thinking: developmental trajectories using latent growth analyses. *The Journal of Educational Research, 104*(4), 283-294.

Quieng, M. C., Lim, P. P. and Lucas, M. R. D. (2015). 21st Century-based soft skills: Spotlight on non- cognitive skills in a cognitive-laden dentistry program. *European Journal of Contemporary Education, 11*(1), 72-81. http://dx.doi.org/10.13187/ejced.2015.11.72

Romero, M., Usart, M. and Ott, M. (2015). Can serious games contribute to developing and sustaining 21st century skills? *Games & Culture, 10*(2), 148-177. http://dx.doi.org/10.1177/1555412014548919

Silva, E. (2009). Measuring skills for 21st-century learning. *The Phi Delta Kappan, 90*(9), 630-634.

Soh, T. M. T., Osman, K. & Arsad, N. M. (2012). M-21CSI: A validated 21st century skills instrument for secondary science students. *Asian Social Science, 8*(16), 38-44. http://dx.doi.org/10.5539/ass.v8n16p38

Şad, S. ve Nalçacı, Ö. (2015). Öğretmen adaylarının eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaya ilişkin yeterlilik algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11*(1), 177-197.

Tabachnick, B.G., Fidell. L.S. (2013). *Using multivariate statistics* (Sixth Ed.). Boston: Pearson.

Trilling, B. & Fadel, C. (2009). 21st-century skills: Learning for life in our times. San Francisco: Jossey-Bass.

Tunca, N., Şahin, S. ve Aydın, Ö. (2015). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2*(11), 432-446.

van Laar, E., van Deursen, A. J. A. M., van Dijk, J. A. G. M., & de Haan, J. (2017). The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature review. *Computers in Human Behavior, 72,* 577–588. https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.03.010

Viinikka, K. and Ubani, M. (2019). The expectations of Finnish RE student teachers of their professional development in their academic studies in the light of twenty-first century skills. *Journal of Beliefs & Values, 40*(4), 447-463. http://dx.doi.org/10.1080/13617672.2019.1618153

Woods-Groves, S. (2015). The human behavior rating scale-brief: A tool to measure 21st century skills of k12 learners. *Psychological Reports, 116*(3), 769-796. http://dx.doi.org/10.2466/03.11.PR0.116k29w0

Yalçın, S. (2018). 21. Yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 51*(1), 183-201. http://dx.doi.org/10.30964/auebfd.405860

Yeniay Üsküplü, Z. D. (2019). *Eğitim sosyolojisi açısından 21. yüzyıl becerileri - Türkiye'de çocuk üniversiteleri modeli*. Yayımlanmaış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, Z. ve Tanrıseven, I. (2019). Öğretmen adaylarının 21.yy öğrenen becerileriyle pedagojik bilgi ve becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Internatıonal Symposıum On The Actıve Learnıng (ISAL)*, Adana.

Extended Abstract

Education aims to develop the individual in many ways and prepare them for life. In this framework, some trainings are provided within the school. These trainings are changing to the needs of the age. For this reason, the training provided is constantly updated and the skills corresponding to the needs of the age are gained with this training. Individuals must adapt to the conditions of the century in which they live in order to survive. Today, these skills acquired by individuals are referred to as 21st century skills. Students need to play an active role in gaining 21st century skills and discover themselves rather than accessing literal information. Each individual starts the education process with a certain accumulation, skill and potential. The important thing in this training process is to respond to the skills and potential of the person. For this reason, it should be aimed to highlight and develop both knowledge and skills, accumulation and potential in schools. In this study, it was aimed to determine the thoughts of pre-servive Turkish teacher who will teach 21st century skills to students.

In the research, mixed diversity model was used. This pattern is generally used when quantitative research data is desired to be expanded with qualitative data. This study's sample group located in western Turkey pre-service Turkish teacher from all forms 237 people. In order to collect the qualitative data of the research, semi-structured interview forms were applied to 15 pre-service Turkish teacher. The Multidimensional 21st Century Skills scale, whose validity and reliability was validated by Çevik and Şentürk (2019), were used as data collection tools. In the research, a semi-structured interview form was applied to collect qualitative data. Exploratory factor analysis, descriptive statistical analysis, t-test and ANOVA and correlation analysis were applied to the data obtained in the study. In order to analyze the qualitative data of the research, descriptive analysis technique was used in the research.

It is seen that the pre-service Turkish teacher who participated in the research follow the innovations. The preservice teachers state that they convey the information they do not know clearly to the people around them. It was concluded that the Turkish teacher candidates who participated in the study did not believe immediately the accuracy of the information they read, were open to criticism, they respect people who do not think like themselves, and that they struggle with the problems they face. It was concluded that the pre-service Turkish teacher who participated in the study used the time well, presented their studies comfortably, thought about the problems that may arise in the future and made researches for this. It was concluded that pre-service Turkish teacher who participated in the study tried to communicate with people from different cultures and that they tried to improve the skills of both themselves and those around them. It was concluded that the Turkish teacher candidates who participated in the research evaluated the opportunities related to their personal development and careers, determined the profession suitable for them and wanted to be successful in their profession. It is seen that the pre-service Turkish teachers who participated in the study have the highest average in critical thinking and problem solving skills in the 21st century skills. Teacher candidates; They express that they can think critically and have problem solving, social responsibility and leadership, entrepreneurship and innovation, information and technology literacy and career awareness skills. From these skills, it can be said that they find themselves incomplete in terms of career skills. It is seen that there is no statistically significant difference between the dimensions of the Turkish teacher candidates participating in the research on the multi-dimensional 21st century skills scale and the gender variable. It can be said that the opinions of teacher candidates who participated in the research about multi-dimensional 21st century skills did not affect the gender variable.

It is observed that pre-service Turkish teacher whose mothers are housewives do not like criticism, accept all the information they read correctly and ignore the problems they encounter compared to the prospective teachers in the other group of their mothers. Teacher candidates whose father was retired, it was observed that they planned and managed the time well according to the teacher candidates whose father was a tradesman. It is seen that there is no statistically significant difference between the grade point averages, class levels, the number of books they read, the time they spent on the internet, the place where they spent most of their lives and the scores they obtained from the scale. Most of the preservice teachers agree that they need daily information and they obtain this information via the internet resource. Apart from these, there are those who use the social media source and state that they need information about the courses and news, and academic and philosophical information. They stated that prospective teachers generally check the reliability of the information they obtain through the internet by looking at different sources. According to this view, there are those who believe that they control the reliability of information by accessing sites that are known to many people, sites they know, by comparing them with books or official sites. Pre-service teachers have obtained the results they tried to evaluate opportunities in order to get to

know different areas, to improve themselves and to get somewhere. There is a teacher candidate who stated that it was negative and expressed boring. They think that the pre-service teachers, who are the participants in the research, make preference according to their individual characteristics and competencies. In addition, it was concluded that they chose because they like to communicate with people, and they are influential on factors such as university score, family and teacher factor, salary, opportunity to find a job, vacation time and the meaning of the profession on candidates. Prospective teachers participating in the research show that it is necessary to work with people who are responsible for group work, speed up doing a job, differ according to characteristic features, good communication is important, increase socialization, create a sense of responsibility, refer to harmonious work and add different information to the individual. The results of the pre-service teachers who participated in the research did not want people to think like themselves and that they were respectful and tolerant towards this situation.